

„Emeljétek fel a ti szeméiteket és lássátok meg a tartományokat: mert megérték az aratásra.“ János 4, 35.

IV. évfolyam.

Budapest, 1907. április 1-jén.

4. szám.

Isten kegyelme.

Már a zoltáriró könyörgött az Úrhoz: »Tegy jól a te jóakaratedből a Sionnal!« Zsolt. 51, 20. És aki az évszázadok történetét tanulmányozza, mindenütt ezen könyörgés meghallgatásának bizonyítékait fogja találni. Az Úr igazán megtartotta kegyelmét Ábrahám magzatának és megoltalmazta azt mint szemefényét minden veszélyben. Az özönvíz óta mindig nyilvánította nekik kegyét a legnagyobb büntetések között, melyeket egy bűnös világra hozott. Jóllehet Sodomát és Gomorrát elpusztította, de előbb Lótot kivezette onnan. Egyiptomra kitöltötte a csapásokat, de Izráel lakásaiban, melyeknek ajtómelékei a bárány vérével meg voltak

jegyezve, megkimélte az elsőszülötteket. De a hű szövetségű Isten nemcsak a hajdani Izráel fölött tárta ki szárnyait, nemcsak azokat vette fel és hordozta, hanem az új-testamentomi gyülekezetnek is adott sas szárnyakat, hogy a legnagyobb üldözésben biztos menhelyre vigye és ott ápolja és megtartsa. 5 Móz. 32, 11; Jelen. 12, 24. És a 91. zsoltár is az utolsó idő nyomoruságai között a következő drága ígérettel vigasztalja az Úr népét: »Az ő szárnyaival fedez be tégedet, és az ő szárnyai alatt leszen oltalmad; dárda és paizs az ő igaz ígéréte.« »Ha elesnek mellőled ezren és jobb kezed felől tízezeren: mindazáltal tehozzád nem közelget.«

Az »Arató« mult számában közöltünk egyet-mást a kingstoni nagy földrengésről, még pedig amit saját gyülekezeti tagjainktól mint szemtanuktól hallottunk. A mai számban egynehány képet is hozunk, melyeket prédikátoraink a földrengés után vettek fel.

Az első képen látjuk Kingston főutcáját a földrengés után; mult számunkban láttuk képét a földrengés előtt. Majdnem minden téglából vagy cementből épült ház beomlott vagy lakhatatlanná vált. A kitört tüzet nem lehetett oltani, mert a földrengés következtében nem tudták a fecskendőket kihozni. De mivel teljes szélsérend uralkodott, a tűz csak az üzleti városrészben maradt.

Prédikátorunk a földrengés előtti vasárnap estén a város nagy tanács-

termében telt ház előtt »Isten ítéletének órájáról« (Jelen. 14, 6. 7.) szólt. Körülbelül ezer ember, aki nem fért be a terembe, a lépcsőkön és az utcán állt, hogy ez ünnepélyes prédikációt hallgassák, mely nagy hatást gyakorolt. Hétfőn a földrengés következtében ezen épület is beomlott — amint második képünk mutatja — és némely hallgatónak lejárt a kegyelemideje az oly váratlanul bekövetkezett halál által.

Mivel a képviselők hétfőn a Kingston közelében fekvő iskola-birtokot akarták megnézni, elnapolták a nyugat-indiai egyesületünk rendes ülését, és a 400 jelenlevő testvérek közül bizonyára sokan mentek volna el délután a város üzleti részét megtekinteni, ha nem rendeztek volna el azon időre istenitiszteletet.

Midőn hétfőn délután a földrengés a város összes erős épületeit lefektette és a templomok is mind beomlottak, a mi kápolnánkat csodálatosan úgy megkimélte, hogy a jelenlevők közül senkit sem ért baleset. Azon időben csak a mi kápolnánkban tartatott istenitisztelet, és jóllehet ezen épület is ingadozott, és mint képünkön látható, nagyon megrongálódott, az Úr mégis megoltalmazta az abban összegyűlt népét. A gyűlés a felső emeleten volt, a kimenet keskeny, és midőn a ház ingadozott, a jelenlevők mind az ajtó felé tudtak; de a prédikátor, aki az éneket vezette, lélekjelenlétét nem veszítette el, hanem elállta az ajtót és végigvezette az éneket. Midőn a földlökés után le akartak menni a lépcsőn, látták hogy a lépcsőház boltozata részben beomlott. Ha a jelenlevők mindjárt lerohantak volna a lépcsőn, bizonyára sokan szerencsétlenül jártak volna. Csodálatos volt Isten kegyelme, mert ha ezen épület meg is rongálódott úgy, hogy egészen le kell rombolni, mégis csak ez az egy templom maradt állva annyira, hogy a bennelevőket nem érte baleset. Itt bizonyára megint Izráel Istene tárta ki kegyelmének szárnyait váró népe fölött. Az övé a hála és a dicsőség!

A »Daily Telegraph«, Kingston vezető újságainak egyike, a földrengés utáni első számában írja, hogy azok, akik a földrengés idejében a város üz-

leti részében voltak és életben maradtak, mind azt hitték, hogy a világ vége eljött. Ha az emberek esútot úznek is az Úr második eljövételéből, de ha a föld ingadozik, mindenkinek eszébe jut az a tény, hogy egyszer mégis eljön a világ vége. Az Úr intó példákat ad és azokon megmutatja kicsinyben, hogy mit fog nemsokára az egész világgal cselekedni. És ha késik is, avval mindenkinek alkalmat ad a megtérésre. 2 Péter 3, 9. De akkor csak az lesz biztos az Úr dicső oltalma alatt, aki »az ő igaz ígértét dárdának és paizsnak« elfogadja. Tegyen az Úr továbbra is jót Sionnal az ő végtelen kegyelme szerint!

C. L. R.

Az ember természete és sorsa.

X.

Az élő lélek.

Nem találván halhatatlanságot azon leheletben, amelyet Isten az ember orrába belelehel, tovább igyekeznek fentartani és védeni álláspontjukat azért, hogy az *élő lélekben* keressék a halhatatlanságot. A bibliai vers így hangzik: »Formálta vala pedig az Ur Isten az embert a földnek porából és lehelet vala az ő orrába életnek leheletét, és úgy lett az ember élő lélekké.« 2 Móz. 2, 7.

Ezen pontra nézve helyes, hogyha halljuk annak véleményét is, aki a fenti nézetet hirdeti.

Mattison tanár ezen verset így magyarázza:

»Azon tény, hogy a teremtő halhatatlan természetet lehelte bele Ádám lényébe, leginkább látható a héber alapigéből, amely *élet leheletei*«-ről szól. Nemcsak állati élet keletkezett az emberben, hanem egy magasabb élet őt élő lélekké tette. Az ember először csak test volt, de azután test és lélek.«

Clark dr., akiről már ezelőtt szoltunk, 1 Móz. 2, 7-ről ezeket mondja:

»Tisztán meg van mondva nekünk, hogy az ember teste a földből való, a lélek pedig beleleheltetett Isten által.«

Ily értelemben nyilatkoznak más nevezetes írók is ezen kérdésről. Minden tehetségüket felhasználják ezen nézet megszilárdítására. Nem is lehet különben csodálkozni, hogy oly nagy bízgósággal védik álláspontjukat, mert ha ezen a ponton meg nem áll, akkor el van söpörve a lélek halhatatlanság tanának egész fundamentoma. Azt akarják bebizonyítani, hogy az ember két részből áll, t. i. testből és halhatatlan lélekből. Csak midőn a lélek beleköltözködött a testbe, láthattak a szemek, hallhattak a fülek, szólalhattak meg az ajkak és érezhettek az idegek. Kérdés azonban: vajjon képes volt-e a lélek mindezekre, még mielőtt a testbe költözködött? Ha igen, akkor minek azt a testbe elzárni mint egy tömlőbe. Ha pedig nem, akkor mire lesz képes, hogyha a testből kiköltözködik?

Igen szép nyelvezetet használnak és mindenféle tetszetős kifejezésekkel akarják ezen állítás gyenge oldalait eltakarni, de hiába, nem sikerül, mert a komolyabb gondolkodó, aki logikus bizonyítékokat keres — csakhamar átlátja, hogy csupán pusztá állításokkal áll szemben. — Miért? mert olyat akarnak bebizonyítani, ami egyáltalában nincs a biblia szövegében, sőt annak ellentmond. A szöveg nem mondja, hogy Isten testet teremtett s azután lehelt volna bele halhatatlan lelket, hanem azt mondja, hogy embert teremtett a föld porából. Ami a föld porából teremtődött, nem csak valami külső burkolatát képezte az embernek. Ádám épp olyan tökéletes ember volt mielőtt az »élet leheletét« nyerte, mint ennekutána is. A különbség az: először élet nélküli ember volt, azután pedig »élő lélekké« lett. A testnek minden tagja rendben megvolt. Csak az élet lehelete hiányzott, amely mozgásba hozza. Midőn megjött, akkor a tudó és a szív megkezdtek működésüket, a vér keringése megindult és a tagok megmozdultak. Így az élet minden jele látható lett, az ember — érteni, gondolkodni és akarni tudott.

A mozdony akkor is mozdony, mikor nincs benne a hajtó gőzerő. Minden szerkezete meg van, de csendben pihen. Épp így nem adatott valami külön

gépezet az emberhez sem, hanem magában az emberben történt egy változás az élet lehelete által. Oly állapot jött létre, ami addig nem volt. Az ember »lett« valami. Egy nevezetes szótár szerzője, midőn ezen szót »lett« fejtegeti, épp I Móz. 2, 7. versére utal: »Az ember lett élő lélekké.« Ezekből látható, hogy az idézett versből nem lehet kivenni, hogy az ember halhatatlan lelket kapott a teremtsénel. Az ifjúból lesz férfi, a dióból fa, a tojásból sas, de mindezen változásokhoz szükséges eszközök már benne vannak a dolgok természetében. Így lett az ember is élő lélekké. Midőn mozdonyt állítanak be a hajóba, mely által mozgásba hozhatják: maga a hajó nem változik át mozdonyá, midőn a mozdonyt felveszi, és megfordítva a mozdonyból se lesz hajó.

Mózes az ember teremtésének történetében azt mondja, hogy az ember lett élő lélekké. Annakelőtte is lélek volt már, de az élet lehelete által élő lélekké lett.

Élet nélküli lelkekről olvasunk:

4 Móz. 6, 6 (»meghalt test«hez, alapige »meghalt lelkek« *uephesch math*) és 3 Móz. 21, 11; 4 Móz. 19, 3; Aggéus 2, 13-ben.

S. T. után.

H. J. F.

Honnan vette Mózes a tíz parancsolatot?

Egy, a mai korszellem szerint felvilágosodott tudós, aki a keresztyén vallásos élet alapelveit alaposan tanulmányozni óhajtott, azt a kérdést intézte egy prédikátorhoz:

»Micsoda könyvet ajánl nekem olvasásra?«

»Tessék a bibliát olvasni,« mondá a prédikátor.

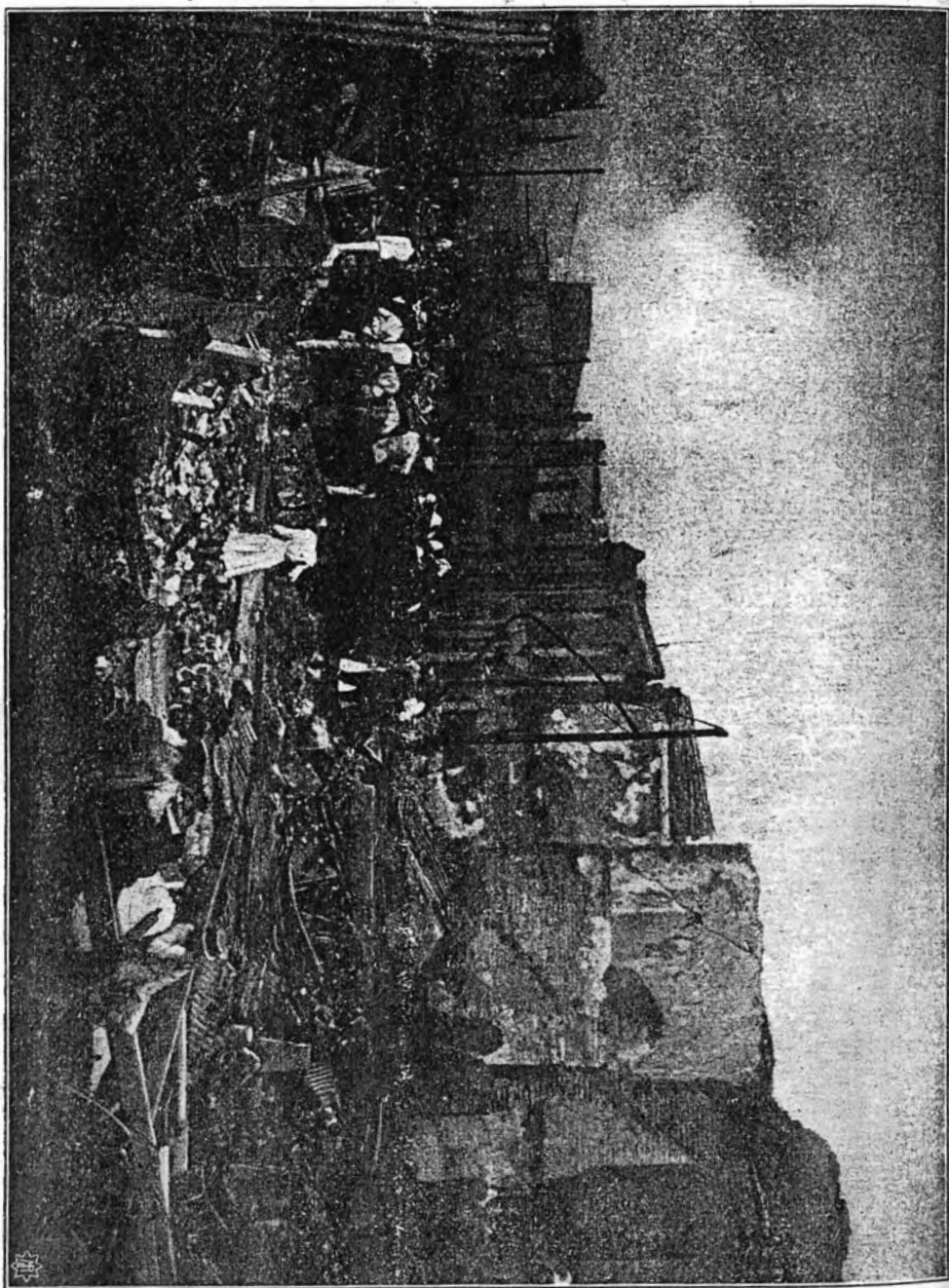
»Azt hiszem, nem jól értett engem,« viszonzá a tudós csodálkozva. »Épp a biblia igazságáról akarok meggyőződni.«

»Azt tanácsolom önnek,« mondá újból a lelkész, »hogy csak a bibliát olvassa. És,« folytatá, »meg is mondom önnek miért. A legtöbb hitetlen nem ismeri a bibliát. Azonban csak olyan

egyén képes a szentírást bírálni, aki alaposan ismeri annak tartalmát. Továbbá véleményem szerint a biblia magában hordja igazságának és valóságának bizonyítékait. És éppen ezen bizonyítékok többet mondanak minden

Egy idő múlva meglátogatta a prédikátor a tudóst és éppen otthon dolgozó szobájában — találta, ahol s alá sétált mélyen elmerülve gondolataiban úgy, hogy nem is vette észre, hogy valaki belépett a szobába.

Fő-utca Kingstonban a földrengés után.

más külső jelnél vagy logikus következtetésnél.

»És hol kezdjem meg az olvasást, az új-testamentumnál?« kérdezé tovább a tudós.

»Nem,« mondá a lelkész, »kezdje meg az olvasást Mózes első könyvénel.«

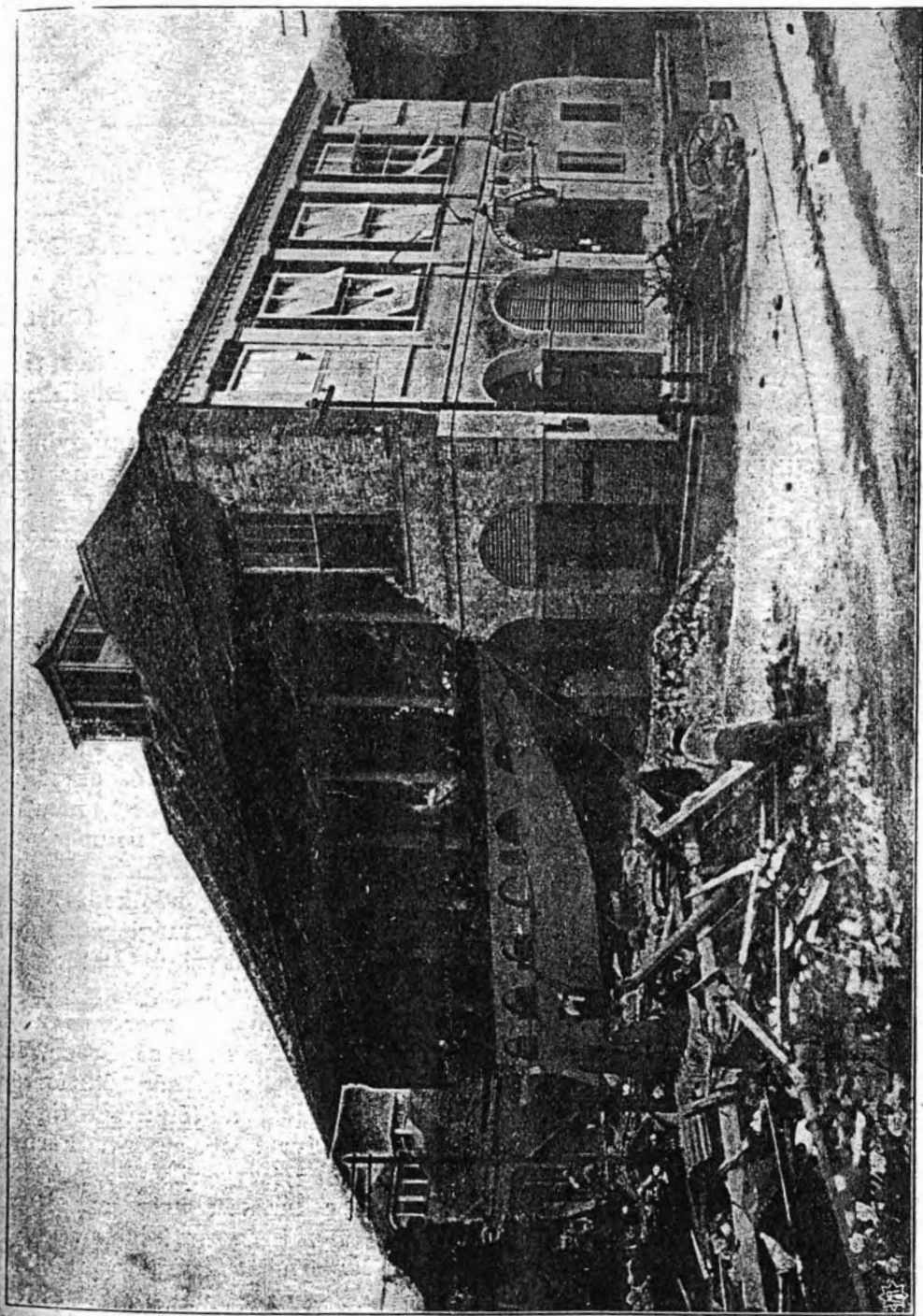
»Úgy látszik uram,« szólította meg őt a prédikátor, »ön igen mély gondolatokkal van elfoglalva, szabad tudnivaló talán, mi kötötte le annyira a figyelmét.«

»Éppen most olvastam az erkölkös törvényt, a tíz parancsolatot,« felele

tudós. »Eddig abban a nézetben voltam, hogy Mózes egy rabló bandának a főnöke volt, aki eszes ember lévén, sikerült neki a babonás és tudatlan néppel elhíttetni, hogy ő valami Istentől küldött.

»De mit tart ön most ezen dolgok felől?« kérdezte közbe vágva a prédikátor.

»Tanulmányoztam,« viszonzá a tudós, »ennek a törvénynek jellemét, akartam

Főposta-épület a városi tanácssteremmel Kingstonban a földrengés után.

Továbbá, hogy a Sinai hegyen valami tűzijáték félével ejtette félelembe a tudatlan népet, míg végre elhítték neki, hogy ő emberfölötti lény.«

tökéletesíteni azáltal, hogy valamit hozzátegyek vagy elvegyek, de uram, nem voltam képes, oly tökéletes. Az első parancsolat,« folytatá, »Isten tisz-

teletére és szeretetére tanít. Úgy is illik, mert ha teremtőnk és megtartónk, akkor csak őt és senki mását nem illet a tisztelet és elismerés. A második parancsolat megtiltja a bálvány és képimádást. Ez is igaz és helyes. A harmadik megtiltja a káromlást és az istentelenséget. A negyedik időt határoz meg az istentiszteletre. Ha létezik Isten, akkor illik azt tisztelni. Hogyha őt tisztelni óhajtja az ember, akkor igen alkalmas, sőt elkerülhetetlenül szükséges, egy határozott rendes időt kijelölni, amikor azt tegyék az emberek. Egy nap a hét közül, mindenesetre nem sok és nem is hiszem, hogy kevés volna. Az ötödik azon kötelességekről szól, amelyek a családi élet viszonyaiból folynak. Azután említettnek a tulajdonjog alapelvei, amelyek az erkölcsiség alapját alkotják. Azután az élet ellen való erőszakot tiltja, továbbá a tisztaság és erény alapjait jelöli meg, szóval az összes bűnöket felöleli, amelyek egyáltalában előfordulhatnak. Az élet ellen való legnagyobb erőszak: a gyilkosság; a tisztaság és erény ellen: a paráználkodás; a tulajdonjog ellen: a lopás; a jellem ellen: a hamis tanúság. E nagy bűnök pedig felölelik az összes kisebb áthágásokat. A gyilkosság fogalma magában foglalja az összes élet és testi épség elleni kihágásokat. A paráználkodás minden a tisztaság és erkölcs ellen elkövetett bűnt és így van ez a többivel is. És ezen erkölcs-kodex végül tökéletesítve van egy törvény által, mely felebarátunkkal szemben is minden helytelen kívánságot megtilt.

»Gondolkoztam fölötte,» folytatá, »honnan vehette Mózes ezen törvényt? Az egyiptomiak s egyéb szomszédos népek pogányok voltak és bálványimádók. Sőt a későbbi időből a böles és mivelte görögök és rómaiak törvényei között sem találtam olyat, mely ezen törvény tökéletességét csak megközelítené. Honnan vette tehát Mózes ezen törvényt, mely minden idők böleségét fölülhaladja? Mózes, egy kis nomád népvezetője, oly törvényt adott ki, melyben a következő idők minden bölesége és leslátása sem volt képes a legcsekélyebb gyórátkézést vagy hibát felfedezni. Azt

nem lehet képzelni, hogy Mózes személyes bölesége annyira túlszárnyalja volna korát és ezek tőle származnának. Most alapos vizsgálódás után magam is meggyőződtem arról, hogy honnan vette. Ez a törvény *felülről* származik! Ezáltal bebizonyult és világos lett előttem a biblia igazsága és valóságja.»

(Angolból.)

H. J. F.

Bizonyágtételek a gyülekezetek részére.

White E. G.-től.

(Folytatás.)

A szentírásban előforduló titkok bizonyítják annak isteni ihletését.

A valóságos lelki tudományban csak akkor haladunk előre, hogyha tehetetlenségünket és Istentől való függésünket elismerjük. Mindazok, kik alázatos szívvel a szentíráshoz közelednek, hogy annak tartalmát mint Isten szavát tanulmányozzák, az Úrtól taníttatnak. Van igen sok érthetetlen a szentírásban, amelyet Isten azoknak kijelent, akik igaz szívvel keresik az értelmet.

Előfordul néha, hogy igen tehetséges egyének, kik a nevelés és oktatás által nemes jellemre tettek szert, nem tudják felfogni a szentírás némely tanait. Mások azonban, akik nem olyan műveltek, s kik a gondolkodásban sem olyan gyakoroltak, mégis az ige magasztos igazságait saját boldogságukra és vigasztalásukra felfogják. Miért van az így? Épp azért, mert az utóbbiak nem bíznak saját böleségükben, hanem egyenesen a világosság kútforrásához mennek, ahhoz, akitől a szentige jön s alázatos szívvel böleséget kérnek Istentől s meg is nyerik tőle. A komoly és jámbor kutatók még sok igazságot fognak találni a szentírásban.

Krisztus az igazságot egy földben elrejtett kincshez hasonlította. A kincs nem a föld színén található, hanem mélyen kell ásni utána. Az eredményünk azonban az alázatos szívtől és hitüinktől függ.

Ha a szentlélek nem vezet bennünket, akkor ki vagyunk téve azon veszélynek.

hogy a szentírást tévesen magyarázzuk. Sokan a szentírás olvasásából semmiféle hasznat nem merítenek — sőt kárukra szolgál, midőn az Isten igéjét ima nélkül nyitják meg s gondolataik és érzelmeik Istentől távol vannak. Hogyha nem vagyunk összhangban az ő akaratával, akkor érzéseink el vannak homályosítva a kétely által. Ezen kétely nem oszlik el a biblia tanulmányozásától sem. Az ellenség elfoglalja a gondolatainkat, s helytelen magyarázatokkal megzavarja értelmünket.

Hogyha az emberek az Istennel való összhangzást nem keresik, bármily tanultak legyenek is, mégis ki vannak téve annak, hogy hamis tudomány által félre vezetnek. Hogyha valóban azon iparkodunk, hogy Istennek teljes akaratát betöltsük, akkor a szentlélek az igazság lényegét belevési szívünk hústáblájára. És csak az olyanok, kik a világosságban járnak, várhatnak több világosságot a kutatás és ima által. Ezen gondolat világos kifejezést nyer Megváltónk eme szavaiban: »Ha valaki akarja az én mennyei Atyámnak akaratját eselekedni, meg fogja tudni, hogy ezen tan Istentől való . . . » Akik ellentmondásokat keresnek a szentírásban, azoknak nincs lelki tudása. Téves elméjük által vezetve, mindenféle okot találnak kételkedésre még a legegyszerűbb igazságokban is. — De akik tisztelettel és őszinte szívvel közelednek a szentigéhez, és az engedelmesség lelkével elfogadják az összes kijelentett igazságokat, azok más tapasztalatra jönnek. Az ilyenek nagy hálával lesznek Isten iránt azon esodálatos és magasztos lelki áldásokért, amelyeket lelkükben felvehetnek. A hasonló magához vonja hasonmását. Szentség egyesül szentséggel, hit hittel. Az alázatos és őszinte szív részére a biblia rakva van lelki tudománnyal és világossággal. Akik ilyen értelemben közelednek a szentíráshoz, az apostolok és proféták társaságába lépnek. Lelkük Krisztus lelkével egyesül és óhajtásuk az övele való teljes egység.

Sokan azt hiszik, hogy kötelesek a bibliában előforduló látszólagos nehézségeket megfejteni, úgy hogy minden

hitetlenkedő okoskodó kérdésére választ adhassanak. Pedig midőn ezt a fölötté nehéz munkát megkísérlik, gyakran kételyt támasztanak mások lelkében más egyszerűbb kérdések fölött. Nem ez a mi hivatásunk! Nem is kell azon megütközni, hogy ily akadályok léteznek, hanem inkább Isten akaratára szerint valónak tekinteni. Fogadjuk el a szentige azon részeit, amelyek lelkünk üdvösségével foglalkoznak, s jó példával tanítsuk felebarátainkat az igazság követésére. Akkor meglátja az egész világ, hogy Istennel összeköttetésben vagyunk, hogy szavaiban föltétlenül bizunk. Hogyha isteni életet folytatunk, és a tisztaságról, alázatosságról és önzetlenségről bizonyosságot teszünk eljárásunk által, akkor ezen eljárásunk az igének kinyilatkoztatását jelenti a szentírás javára, a melynek ellentmondani senki nem tud. Így legjobban van megcáfolva és megdorgálva minden hitetlenkedés és kételkedés.

(Folytatás következik.)

Bibliai leckék.

Tanulmányok a megváltás tervéről.

1. lecke. — 1907. április 6-ára.
Megváltás mindenki részére.

Kérdések.

1. Miért szükséges a megváltás terve? Róm. 3, 23.
2. Minő természetes és kikerülhetetlen következménye lett volna a bűnnek, ha megváltási módról gondoskodás nem történt volna? Róm. 6, 23; Jelen. 20, 14, 15.
3. Mit jelent e szó »megváltás»? Máté 1, 21. Lásd a megjegyzést.
4. Ki készítette ezen tervet? Ján. 3, 16.
5. Hány ember javára adatott? Tit. 2, 11; Jelen. 22, 17.
6. Micsoda Isten jelleme? 1 Ján. 4, 8.
7. Mit szeretnek azok, akik Istent gyűlölik és a megváltás tervét megvetik? Péld. 8, 36.

8. Minő szabadulás biztosított az Úr népének? Ésaías 45, 17.

9. Mit tehet ezen megváltás azok részére, akik elfogadják? Júd. 24, 25.

10. Minő intés adatik azoknak, akik a megváltást megvetik? Zsid. 2, 3.

11. Mit fognak azok végre tapasztalni, akik a megváltást megvetették, mely tökéletes megszabadításukra adott? Jer. 8, 20.

12. Mikor van a »kellemetes idő« a megváltás elnyerésére? 2 Kor. 6, 2; Zsid. 3, 15.

13. Mikor nyerjük el a megváltást egész teljességében? Zsid. 9, 28; 1 Pét. 1, 7-9.

Megjegyzés.

Megváltás megmentést jelent a bűntől és rettenetes következményeitől, melyeknek vége a »második halál«. Ez tehát életről, nem halálról való üzenet, örömhírt akar tudtukra adni, nem a jövőben szenvedéseket. Röviden mondva a »nagy szabadulás«. Az egész terv túlhaladja felfogásunkat; mégis örömet és hálás szívvel biztosíthatjuk magunknak előnyeit.

2. lecke. — 1907. április 13-ára.

A megváltás tervének feje.

Kérdések.

1. Kicsoda a megváltás tervének feje? Zsolt. 68, 19-21; Ján. 3, 16. Lásd a megjegyzést.

2. Mire indítsa az gyermekeit? Zsolt. 68, 4-6; 67, 5.

3. Minő üzenetet kíván az Úr az ő népének küldeni? Ésaías 40, 9.

4. Miben van ezen megváltás kijelentve? Róm. 1, 16.

5. Csak miáltal nyerhetjük el az evangéliumban kijelentett igazulást? 17. v.

6. Mely szavakban írja le a zsoltáríró az ember tehetetlenségét? Zsolt. 146, 3, 4.

7. Hogyan nézi az Úr a föld lakosait az ő hatalmas és felséges állapontjáról? Ésaías 40, 15, 17, 22; Dán. 4, 32.

8. Hogyan nézi pedig az egyes személyeket a népek között, akik őt félik? Ésaías 66, 1, 2; 57, 15; Ap. esel. 10, 35.

9. Minő intést intéz az Úr az emberek fiaihoz? Ésaías 55, 6, 7; Ezék. 33, 11.

10. Mivel hasonlítja össze az Úr szeretetét és irgalmasságát? Zsolt. 103, 13.

11. Minő biztosítást ad az Úr azoknak, akik őbenne bíznak? Ésaías 41, 10, 13; 40, 28-31.

12. Mikor jelenik meg üdvösségünk teljességében? 1 Pét. 1, 5. Miáltal leszünk megőrizve, hogy azt elnyerjük?

13. Mire jött el az időnk, ha tudjuk, hogy az utolsó napokban élünk? Miért? Róm. 13, 11, 12.

14. Kit fognak a minden nemzetségből való megváltottak Üdvözítőjüknek tekinteni? Jelen. 7, 9, 10.

15. Mit fog az Úr a nyomorultakkal cselekedni? Zsolt. 149, 4.

16. Mit cselekedjenek azért az emberek? Zsolt. 107, 8.

Megjegyzés.

A megváltás tervét Isten nem Ádám bűnbe esése után készítette, hanem az egy örök idők óta elrejtett titoknak kinyilatkoztatása volt. Már kezdetől fogva tudomása volt Istennek és Krisztusnak Sátán eséséről, valamint arról is, hogy annak esabítása következtében az ember is bűnbe fog esni. Az Úr nem akarta, hogy bűn létre jöjjön; de mivel annak létre jöttét előrelátta, gondoskodott, hogy ennek rettenetes következményeit ellássa. Oly nagy volt a világhoz való szeretete, hogy szövetséget kötött és egyetlenegyszülött fiát adta, hogy minden, valaki hiszen őbenne, el ne vesszen, hanem örök életet vegyen. White E. G.

3. lecke. — 1907. április 20-ára.

Egy igaz Isten és egy Üdvözítő.

Kérdések.

1. Min örvend az Úr legjobban? Ésaías 65, 18, 19; Zsolt. 149, 4; Ésaías 62, 4, 5.

2. Mi mondatik az Úr örökkévaló szeretetéről az övéihez? Jer. 31, 3. Micsoda szeretetének mértéke? Ján. 3, 16. Lásd az 1. megjegyzést.

3. Miért dicsérje »a megújított nép« az Urat? Zsolt. 102, 19; Eféz. 2, 10.

4. Miért illeti őt ezen dicséret? Zsolt. 102, 20, 21. Ki nem akarta fog-

lyait szabadon bocsátani? Ésaías 14, 12. 16. 17.

5. Hogyan inti a zsoltáríró az embereket az Úr megismerésére? Zsolt. 34, 9.

6. Mily gondosan őrizte az Úr hajdan az övéit? 5 Móz. 32, 9. 10.

7. Miképpen őrizi még most is? Zsolt. 121, 4–8. Lásd a 2. megjegyzést.

8. Micsoda Istenünk még most is? 5 Móz. 33, 27. Hogyan lehet ő a mi oltalmunk?

9. Kiben lehet a megváltottak nagy öröme? Ésaías 61, 10. Mikor örülhetnek és miért?

10. Isten milyen tulajdonsága nyilvánul abban, hogy még mindig ajánlja az embereknek üdvösségét? 2 Pét. 3, 15.

11. Isten békességes várásának dacára mi fog végre eljönni? 2 Pét. 3, 9. 10; Jelen. 22, 11. 12. Lásd a 3. megjegyzést.

12. Mi tehát az ember kötelessége? Ésaías 55, 6. 7.

13. Mily felelősséggel vagyunk felruházva, ha Isten minden hatalma készen áll üdvösségünk biztosítására? Zsid. 2, 3.

Megjegyzések.

1. A földi atya szíve fiával érez. Kis gyermekének arcába néz és reszket azon gondolatnál, hogy élete veszélyeztetve lehet. Szeretné kedves fiát Sátán hatalma elől oltalmazni és a haretól visszatartani. Hogy még nagyobb hárenak és veszélynek ellentálljon és gyermekeinknek az élet útját biztosabbá tegye, azért adta Isten az ő egyetlenegyszülött fiát. »Ez szeretet. Csodálkozz, óh ég: bámulj, óh föld!» White E. G.

2. »Láttam Istennek népéhez való szeretetét, és ez igen nagy. Láttam angyalokat a szentek fölött, azokat szárnyaikkal fedve. Minden szentnek kíséző angyala van. Ha a szentek elbátortalanítva sírtak vagy veszélyben forogtak, akkor az őrző angyalok gyorsan fölfelé repültek, hogy a hírt felvigyék és a városban levő angyalok megszüntek énekelni. Erre Jézus más angyalokat küldött a bátoratlanokhoz, hogy azokat megőrizzék és a keskeny út elhagyásától visszatartsák. — De ha ezen angyalok gondozására sem figyeltek és nem hagyták magukat tőlük vezetni, hanem tovább is tévelyegtek, akkor az angyalok elszomorodtak és sírtak. Azután felvitték a hírt és mind a városban levő angyalok sírtak és hangosan mondtak: Ámen! Ha pedig a szentek szemeiket az előttük való jutalomra irányítják és Istent dicsőítik, akkor az angyalok az örömhírt a városba felviszik és a városban levő

angyalok arany hárfáikat megrezgetik és erős hanggal énekelnek: Halleluja! és az égi boltozatot visszhangzik kedves éneklésüktől.

3. A legnagyobb veszély az emberekre nézve az, hogy Isten kegyelme által elbizakodnak és azzal visszaélnek; mert minden ember kegyelemideje nemsokára lejár, és sokan meg lesznek lepve, ha látják, hogy az általuk megvetett kegyelem nincsen többé. Lásd Ésaías 33, 14.

4. lecke. — 1907. április 27-ére.

Üdvösségünk fejedelme.

Kérdések.

1. Minő címet kapott Jézus a megváltás tervében? Zsid. 2, 10.

2. Mi lett mindazoknak, akik neki engedelmeskednek? Zsid. 5, 9.

3. Nevezd egy egyént, akiről az mondatik, hogy üdvösségünk fejedelmére és szerzőjére várt. Luk. 2, 25.

4. Mit jelentett ki neki a szentlélek? Luk. 2, 26.

5. Mit mondott, midőn a szentlélek éppen abban a pillanatban vezette a templomba őt, amelyben a Megváltót odahozták? 30–32. v.

6. Hogyan neveztetett a Megváltó már ötszáz évvel földön való születése előtt? Dán. 7, 13. Lásd az 1. megjegyzést.

7. Miért neveztetett ember fiának? Zsid. 2, 17.

8. Kinek született? Ésaías 9, 6. Minő címetek kapott e versben?

9. Minő jelentésünk van az ő létéről, még mielőtt e földre jött? 1 Móz. 1, 26; Mik. 5, 2; Ján. 17, 5.

10. Mely tanubizonyosságunk van a szentírásban, hogy a teremtésnél működött? Ján. 1, 1–3; Kol. 1, 15. 16; Zsid. 1, 1. 2.

11. A teremtési erőnek minő nyilvánulását látjuk a megváltási tervvel összekötve? Eféz. 2, 10; 4, 22–24.

12. Miképpen bizonyította be teremtési erejét, midőn e földön járt? Lásd a 2. megjegyzést.

13. Mily mértékben képes, az embereknek teljes üdvösséget adni? Zsid. 7, 25.

14. Miről szólt az ő lelke által a profétákhoz, még mielőtt ember lett? 1 Pét. 1, 9–11.

15. Mi volt a Megváltó célja, midőn a földre jött? 1 Tim. 1, 15; Máté 1, 21.

16. Mi célból jön el másodsor? Zsid. 9, 28.

17. Mit fognak azok mondani, akik második eljövételét várják? Ésaías 25, 9.

18. Mit fognak az istentelenek mondani és cselekedni? Jelen. 6, 14-17; Ésaías 2, 18-21.

Megjegyzések.

1. A szentlélek a proféták által Krisztust az ember fiának nevezte el, még pedig már ötszáz évvel hamarabb, mielőtt az emberi családba született volna, és majdnem kétezeröttszáz évvel azon profétálás tényleges betöltése előtt, hogy nekünk születik.

2. Krisztus elegendően bebizonyította tevékeni hatalmát a világon, mivel sántákat, belpoklosokat stb. meggyógyított, vakok látását és siketek hallását visszaadta, nagy néptömegeket eledellel látott el és a halottakat feltámasztotta.

5. lecke. — 1907. május 4-ére.

A szentlélek. — A megpecsételés.

Kérdések.

1. Mivel leszünk megpecsételve, miután a megváltásunk evangéliumát hallottuk? Eféz. 1, 13, 14.

2. Minő intés adatik nekünk? Eféz. 4, 30; Zsid. 10, 28, 29. Lásd az 1. megjegyzést.

3. Ki lakozik bennünk az ő szentlelke által? Ján. 14, 23.

4. Minő ígéret adatott azoknak, akik szívük ajtaját kinyitják? Jelen. 3, 20.

5. Minő veszély forog fenn, ha ezt elhalasztjuk? Péld. 1, 24-28. Lásd az 2. megjegyzést.

6. Hogyan bánnak sokan a Megváltóval? Jer. 14, 8.

7. Milyen hatalom fog életünkben megnyilvánulni, ha ő mindig bennünk lakozik? Máté 28, 18; Eféz. 3, 16, 17.

8. Miért könyörögjünk tehát? Fil. 1, 19; Zsolt. 51, 14.

9. Mit hoz a szentlélek szívünkbe? Róm. 5, 5.

10. Hogyan hív meg a szentlélek mindenkit? Jelen. 22, 17.

11. Miben szünt meg a szentlélek munkálkodni Noé idejében? 1 Móz. 6, 3.

Mennyi ideig működött Isten lelke rajtuk?

12. Melyek a szentlélek ajándékai? 1 Kor. 12, 8-11, 28.

13. Miben lesz tökéletes az utolsó gyülekezet? 1 Kor. 1, 6-8; Jelen. 12, 17.

14. Mi kell hogy mutatkozzék az Isten fiainak életében, mielőtt ezen ajándékokat elnyerhetik?

Megjegyzések.

1. Minden korszakban adatott az embereknek kegyelem- és próbaidő, amelyben Istennel kibékülhettek volna. De ezen kegyelemnek is korlátai vannak. Lehet a kegyelem hívását és intését éveken át is megvetni, de végre eljön az idő, midőn utoljára kopogtat. A szív olyan kemény lesz, hogy már nem hallgat Isten lelkének intésére. Azután nem inti többé az édes, megnyerő hang a bűnöst és a figyelmeztetések megszűnnek. White E. G.

2. A lélek, vagy Isten ígéje által, vagy szolgáló által, vagy pedig egyenesen a szentlélek munkája által kap világosságot; de ha csak egy sugarat is nem beesül meg, akkor a lelki felfogása eltompul és a világosság további kijelentéseit már nem ismerheti fel oly tisztán. Így éppen nő a sötétség, míg a lélek lassanként egészen homályba borul. Így jártak a zsidó vezetők is. Tudták és érezték, hogy Krisztus isteni hatalommal bír; de hogy az igazságnak ellentálljanak, a szentlélek munkáját Sátánnak tulajdonították. Mivel ezt tették, önkényt adtak magukat Sátán hatalmába, aki ezentúl korlátlanul uralkodott fölöttük. White E. G.

Midőn a zsidó nemzet Krisztust megvetette, azt a bűnt követte el, mely nem bocsátatik meg; és ha Isten kegyelmes hívásának nem engedelmeskedünk, mi is ugyanezt a hibát követjük el. Megsértjük az élet fejlődését és megszegyenyítjük őt Sátán és az egész világ előtt, ha nem hallgatjuk az ő küldöttéit, s helyett Sátán eszközeinek engedelmeskedünk, akik lelkünket Krisztustól eltávolítani törekcszenek. Míg valaki ezt cselekszi, nem remélhet bocsánatot; és végre is elveszít minden vágyat, hogy Istennel kibéküljön. White E. G.

— Az ember főcélja az életben nem a tudomány, hanem a cselekvés. Cselekedjünk, munkálkodjunk fáradhatatlanul a jóért, és hagyjuk a világot boldogabb állapotban mint amilyenben találtuk!

— A jónak kevés — a rossznak sok bizonyíték kell.

A missió köréből.

„Az evangélium az egész földön.”

Egy olvasó a következő kérdést intézte hozzánk:

„Milyen mértékben teljesedett be már Máté 24, 14?”

Az említett vers így hangzik: »És prédikáltatik az Isten országának evangéliuma az egész földön, hogy az minden nemzetek bizonyosságul legyen, és ezek után eljő a vég.« (Alapige.)

Mi csak egy általános képet vagyunk képesek adni az evangélium elterjesztéséről a világban. Az Úrnak sok munkálkodó eszköze van, és az ő szentlelkű sokak szívében munkálkodik. Csak ő egyedül képes megmondani, hogy kik hallják és kik utasítják el a kegyelem hívását.

Módunkban van azonban megfigyelni az előrehaladás látható jeleit. Ahová eljut a biblia, ott tudjuk, hogy tanuság tétetik az igazságról.

A szentírás egészben vagy részben már annyi nyelvre le van fordítva, hogy a világon élő emberek 95 százaléka hozzájuthat. A bibliát terjesztő társaságok körülbelül hét millió példányt terjesztenek el minden esztendőben. Tibet és Abyssinia eddig elzárt országok voltak, de most már oda is jutnak missionáriusok. Vannak még nagy területek Afrikában és Ázsiában, ahová missionárius még nem tette be a lábát, de azért a föld minden népe között meg van kezdve az evangélium munkája.

Mindaz *Máté 24, 14* beteljesedését mutatja. Láthatjuk Isten hatalmát a missiói munka gyors elterjedésében. Bennünket azonban ezen nagy mozgalom végső mozzanata érdekel legjobban. Az *Isten országáról való evangélium a vég elközeledésének idejében: Krisztus második eljövételét és az arra való előkészítés hirdetését* jelenti. Minden eddig történt munka úttörője volt ezen nagy mozgalomnak, amelyről a Jelenések 11, 6-14 versei szólnak. Ezen üzenetet: »Féljétek az Istent és neki adjatok dicsőséget« hirdetni fogják minden nemzetségeknek,

ágazatnak, nyelvnek és népnek, és ekkor a proféta látja az embernek fiát eljönni, amint ő maga is megmondotta. Máté 24, 14.

A második advent üzenete 1844-ben keletkezett, amidőn Dániel 8, 14 szerint az ítélet órája megkezdődött.

Most már hirdetik ezen üzenetet élőszóval és sajtótermékek útján Európa minden nyelvén, beleértve Izlandot is, és a mi missiói munkásaink minden országban találhatók, Szerbiát, Montegrót és Görögországot kivéve. De már történtek lépések, hogy Görögországba is küldjenek munkásokat és Magyarországból a szerb testvérek készülnek az igazságot átvenni Szerbiába.

Ázsiában is, habár csak kezdetleges, mégis már szépen megállapodott a missiói munka. Ugyanazt mondhatjuk India, Ceylon, Burma, Kína, Japán és Koreáról. Ezen említett népek képviselik a föld lakosságának felét, és napról napra többen vétetnek fel a missiói szolgálatba, amint azt a szükség követeli. Előrehaladásról írunk Turkestánból, Középázsziából és az Eufrates völgyéből. Eddig még nincsenek testvéreink Perzsiában. Afrikában is hirdetik az üzenetet Rhodesián, Nyassaföldön, Német-Kelet-Afrikában, Ugandában Brit-Kelet-Afrikában), Sierra-Leoneban és az Arany parton a nyugati részén és Algéria és Egyiptom éjszaki részén.

Most Abyssiniába is készülnek menni missiói munkások.

Még nincsenek képviselőink Colombóban és Venezuelában Dél-Amerikában, de a nyugat-indiai konferencia tervbe vette ezeket is. Így, ha Guatemalába, Salvadorba és Nicaraguába is küldhetünk majd munkásokat, akkor az új világ minden országa el lesz látva munkásokkal.

Az ausztráliai egyesület is folyton felvesz új missiói területeket és ma már alig létezik nevezetesebb sziget a csendes tengeren, ahová a missionárius testvéreink még nem tették volna lábukat.

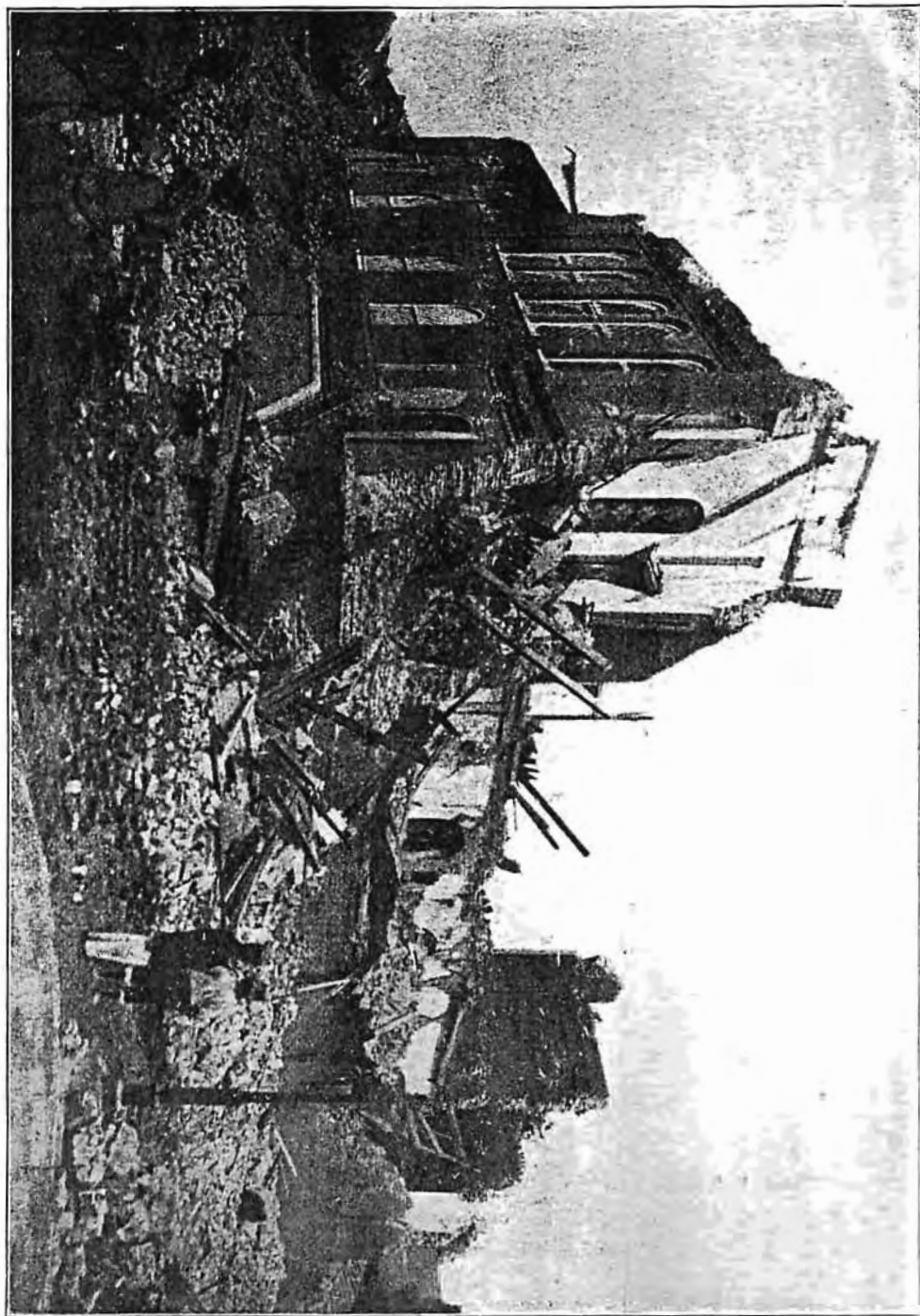
Ebből látható, hogy a második advent mozgalma már meghódította a föld minden részeit. Igaz, hogy még mindig nagy hiány van a munkások sorában, de ez a tény csak kitartásra

és imára serkent bennünket. Kérjük az aratásnak Urát, hogy küldjön ki több munkásokat. A mult tapasztalataiból nem lehet a jövőt bírálni. Az Úr, aki képes egy ezer érnék munkáját egy nap

hú szolgák nemsokára elveszük a jutalmat. A feladatunk nagysága áthat bennünket és lelkesít és felbátorít a harera.

Az idő jeleiből és a munka előre-

A legnagyobb katolikus templom Kingstonban a földrengés után.

alatt befejezni, megigérte, hogy meg-
rövidíti és elvégzi a munkát igazságban.
Mireánk bízta ezen nagy munkát, és ha
megtesszük kötelességünket, akkor mint

haladásából láthatjuk, hogy Máté 24, 14-
nemsokára beteljesedik.

S. W. A.

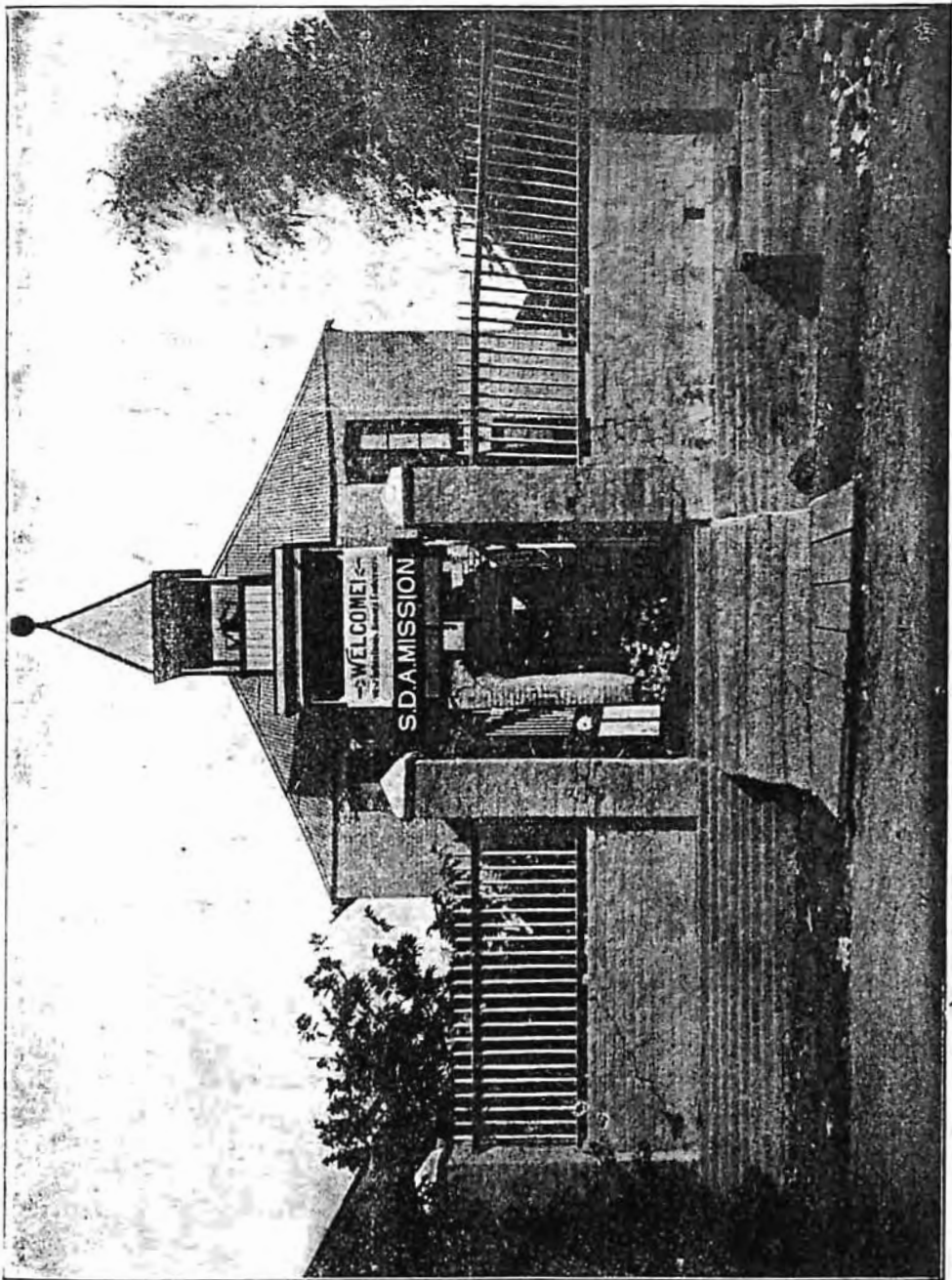
Két lehetőség.

Elég gonoszság van minden emberben arra, hogy ördöggé lehessen, ha a Sátánnak sikerül tervét benne keresztülyinni. Viszont az is igaz, hogy minden

fődolog, *hol* vagyunk, hanem hogy *hová* megyünk.

*

— Saját hazánk, Európa népe, a sötét Kína, távol India, Arábia és a tenger szigetei mind szűkölködnek oly

A hetednap-adventisták kápolnája Kingstonban a földrengés után.

emberből lehet jó ember, ha Krisztusra bízza magát. Azon ábrázatra változunk el, amelyet szemeink előtt tartunk. Nem az a főkérdés, milyen tehetséggel bír egy egyén, hanem *hogyan* használja fel azt a tehetségét, amije van. Nem az a

emberekben mint Carey, Moffat, Williams, Livingstone, Judson és más bűzgő férfiak voltak. Minden lélek hallja a hívást, ami felénk hangzik és tegye meg mindenki kötelességét, míg a föld fénylik az isteni dicsőségtől.

Családi kör.

Még néhány köny.

Még néhány köny verejtékkel.
Néhány sóhaj szenvedéssel
A reményre vettetik.
S a szeretet nemsokára
Szende fényvel felszikkasztja
A zarándok könyeit.

Gyorsan jö az est homálya
És az ősz a nyár nyomába,
A zarándokat letel:
Órák, percek málnak, s im-
itt a végső! Visz ölébe
Atyánknak a mennybe fel.

Fellege a hittanunak
Leng fényben a pályáitnak
Mentén minden oldalon,
Fáradt térdek, fel hát útra!
Még csak némi küzdés munka,
S itt az édes békehon.

Házi rendszabályok a gyermek- neveléshez.

A következő rendszabályokat különösen ajánljuk t. olvasóink figyelmébe. Megérdemlik, hogy arany betűkkel legyenek nyomatva és min. a háztartásban jól látható helyen felfüggesztve, hogy a szülők ezeket naponta figyelmesen olvashassák, jól megfontolják és kellően gyakorolják.

1. Tanítsd gyermekeidet már kis koruktól fogva, mily szükséges azonnal engedelmeskedni.

2. Egyesítsd az állandóságot a kegyességgel; értesd meg gyermekeiddel, hogy éppen azt vélekeded amit mondd.

3. Ne ígérj nekik soha semmit, ha nem tudod biztosan, hogy meg is adhatod nekik.

4. Ha gyermekednek valami dolgot parancsolsz, mutasd meg neki, hogyan kell azt csinálni, és vigyázz arra, hogy meg is legyen csinálva.

5. Büntess meg minden szándékos engedetlenséget, de sohasem bosszúból.

6. Ne mutasd soha gyermekeidnek, hogy megsértettek, vagy hogy zavarba hozhatnak.

7. Ha makaesok, várj, míg leesendenednek, és azután mondd meg nekik jószívuén, mily ügyetlenül viselték magukat.

8. Gondolj arra, hogy kezdetben egy kis tényleges büntetés sokkal hatásosabb, mint a fenyegetés, amelyet a jövőbe kilátásba helyezel.

9. Ne adj soha gyermekeidnek azt, amit akaratosan kérnek.

10. Amit egyszer megtiltottál nekik, ne engedd azt ugyanazon körülmények között máskor sem cselekedni.

11. Tanítsd őket, hogy csak úgy mutathatunk jámborságot és engedelmeséget, hogyha magunk szívből jámborok vagyunk.

12. Szoktasd őket arra, hogy mindig, sőt a legegyszerűbb elbeszélésekben is, csak az igazságot mondják.

13. Ne engedj soha fülszágást vagy rágalmozást.

14. Tanítsd őket, hogy nem az önzés, hanem az önmegtartóztatás a biztos mód a boldogság elnyerésére.

15. Intsd őket, hogy ne adjanak helyet a bosszúvágnak.

Mily sok nyomort lehetne elhárítani és mily sok ezer családban lehetne a boldogságot növelni, ha szülők és gondnokok a fenti szabályokat naponta megvizelnék és gyakorolnák.

Egészség és mértékletesség.

Komoly gondolatok.

Olvasó, gondolsz-e arra valaha, hogy azon paha marha vagy jüh-szelet, amelyet reggelire oly jóízűen megesszel, kevésbé egészséges és tápláló lehet mint aminőnek képzeled? A bibliai korban és valóban az emberiség legnagyobb részénél jelenleg is a kenyér az élet támasza, mindamellett általánosán el van terjedve az a nézet, hogy marha vagy valamely másnemű húscsüddel az a táplálék, amely legtöbb erőt ad. Azonban e vélemény téves voltát fényesen bizonyítja azon tény, hogy nálliónyi emberi lény gyakorlatilag *vegán* és mégis a legkitünőbb egész-

ségnek örvend, továbbá azon tudományos megfigyelés is, hogy a legerősebb és leghosszabb életűek az állatvilág összes tagjai között a *nem húsevők*. Azonban ez értekezés célja nem az, hogy megvitassa, vajjon káros vagy szükségtelen-e a hústáplálék, hanem hogy figyelmet keltsen ama tény iránt, hogy az elfogyasztott hústáplálék nagy mennyisége vagy beteges állapotban van, vagy ki van téve ezen állapotnak.

Minden háziállat, amely táplálékul szolgál, ki van téve betegségeknek, melyek közül sok hasonló azokhoz, amelyekben emberek is szenvednek.

Szárazbetegség, scrofula, rheumatizmus, typhus, láz, apró himlő, skárlatláz, tüdő-gyuladás, influenza, carbunculus és sárgaság egynehány ama betegségek közül, melyekre eddelül szolgáló állatok hajlandósággal bírnak, nem is szólva oly functionális bajokról mint megkövesedett máj, dyspepsia és hiányos vagy zavart ürülések. Ezekon kívül vannak ama rettenetes betegségek, mint galandféreg és trichinosis, amelyek tudvalevőleg beteg hús elvezéséből és csakis ez okból keletkeznek.

Ezen bajok köztudomás szerint túlnyomók marhák és sertések között.

Olvasó, ezen tárgyat illetőleg nem érzel-e nyugtalanságot?

Tehát jöjj, látogass meg velünk egy csomagolóházat valamely nagy nyugati városban, ahol ezernyi állat, marha, juh, sertés kerül naponként levágásra és lesz vásárra előkészítve.

Nem fogunk mindent részletesen tanulmányozni, csupán ide és amoda pillantani, megjegyezvén mindazokat, amik a szőnyegen fekvő kérdés megvilágítására szolgálnak.

Talán az első, ami szemünkbe ötlik, egy hosszú rézsútos tér, amelyen egyes sorban hosszú vonal kövér, nehezen mozgó, zavaros szemű sertést hajtának föl. A legtöbbje úgy néz ki, mintha nem a legjobb egészségnek örvendene és némelyike pedig éppenséggel betegnek látszik.

Ott egy láthatólag alig képes járni. Lassan támolyog előre, végre is a menet közepében elesik. Ha kibirta volna a menet végéig, megfögták volna lábait,

torkát elválták volna és egy pillanat múlva a sertés hordó részére elkészítették volna. Így azonban az átadó hivatalhoz jutott, ahol egy nagy üstbe dobták egynehány órára még több ily beteg társával együtt átfőzés végett, amely idő után elsőrendű gőzzel finomított zsír alakjában jelenik meg, és rövid idő múlva megteszi útját egy művaj-gyárba, hogy *oleo-margarinum* változtassék át.

Kétségtelen, hogy rengeteg számú sertés — kolerában vagy más bajban szenvedő sertés találja útját egy vagy más alakban az emberek gyomrába.

Ha a beteg sertés képes lett volna elérni a rézsútos tér végét, kevesebb elővigyázattal lett volna forgalomba bocsátva, és ha elfogyasztója meghalt volna valami rejtélyes betegségben, az isteni gondviselést vagy az időjárást terhelték volna meg, a sertés vagy annak eladója helyett.

Kétségkívül ezernyi ily haláleset fordul elő évenként, amelynek igazi okát ritkán gyanítják.

Egynehány évvel ezelőtt Michiganban egy egész család betegedett meg gőzzel finomított zsír használatával. A zsír egy részét egy elsőrangú vegyészhez küldték, aki kijelentette, hogy a zsírban sertés-kolera csiráit találta, ami természetesen a betegségnek bő magyarázata.

Tekintsük csak meg az előkészített állatokat, amelyek tucatonként hevernek körülöttünk.

Itt fekszik például egy, melynek hasa sötét piros színű. E szín jelenti, hogy az állat erős lázban szenvedett, midőn megölték. Valószínű-e, hogy ezen hús tiszta vért és egészséges szövetet fog adni?

Itt van egy másik, melynek halvány piros színe van. Mit jelent ez? Egszerűen azt, hogy mészárosa egy-két hónappal elejét vette egy tüdőbajnak, amely az állat életerejét aláásta. Ha tüdejét megtekinthettük volna, gumokkal telve találtuk volna.

Több a valószínűségnél, hogy azok, kik ezen állat húsát eszik, ez úton elfogyasztanak egynehány millió tuberculát, és az is lehetséges, hogy egynehányan éppen azok közül, akik ritkán

vesznek húst, kapják meg a hússal együtt a betegséget is. Nagyon valószínű, hogy a tuberculosis egyik legközönségesebb forrása a civilizáció növekvő és uralkodó legnagyobb ostromcsapásainak. A legmegbízhatóbb statisztika szerint körülbelül egy ötöde a halandóknak áldozata a legkevésbé gyógyítható betegségnek. Itt lappang egyik forrása ezen betegség ragályának, amelyet az eledelék lelkiismeretes megválasztása által el lehet kerülni.

Azon állat ott, melynek aranyos-sárga árnyalata van, sárgaságban volt. A húsa meg van fertőzve epével; és mégis meg fogják enni anélkül, hogy sejtelmük volna arról, mennyire egészségtelen az, amit elfogyasztanak.

Vessünk alaposabb pillantást egy-néhányra azon finom falatok és sülték közül, melyek valaki asztalára lesznek találva — egy hét letelte előtt. Itt van egy darab gyönyörű kinézésű hús, amely valószínűleg felgerjesztené nem egy húsevő ember étvágyát. Vágjunk belőle egy darabot és tegyük egy zseb-mikroszkop alá, amely történetesen épp velünk van. Észreveszünk néhány kicsiny fehér szétszórt foltot. Kérded, hogy ezek mi-csodák? Ezek kicsiny zsúk-daganatok. Mindegyikben egy kis galandféreg van összekelve. Ha a húst megették, a csák föl lesz oldva a gyomor-medv által és a kis féreg felszabadul. Csakhamar megerősíti magát egy pár piciny horog segítségével a bél oldalán és nőni kezd, táplálkozván azon megemésztett eledelen, amelynek a tulajdonost kellene táplálnia, aki lakást szolgáltat neki. Férgünk folytathatja növekvését, amíg elér ötven vagy száz lábnyi hosszúságot vagy még többet is.

A galandféreg gondos tanulmányozása által, amely a legutóbbi években történt, rájöttek, hogy majdnem valamennyi esetben, amelyben emberek ezen utálatos féreg által fertőzve lettek, marha vagy borjútól kapták el.

Egy szakértő jelentése szerint, aki Indiában eszközölt megfigyeléseket, körülbelül minden tizedik sertés trichina által kínoztatik. Ha az így fertőzött sertést megeszik, amint ez kétségen kívül a legtöbbjével meg is történik:

igen valószínű, hogy alapját vetik a betegségnek, amely trichinosis név alatt ismeretes.

Angolországban állítják, hogy az állatok húsanak használata, amely tudógyuladásban multak ki, egy gonosz és halálos betegségnek oka, mely gonosz carbunculus név alatt ismeretes.

Ugyanezt Dr. Livingstone is megfigyelte Dél-Afrikában. Egy elsőrangú tudós, Gaugée tanár, szintén állította, hogy körülbelül egy ötödrésze a vásárt kerülő állatoknak beteg.

Brown tanár Angolországból azo jelentőségteljes kérdést veti fel: »Miként történik azon száz meg ezer rothadt juhból, amelyeket a mezőkön látunk? Halld válaszát: »Hogy eltemessék, egész katakombákra volna szükség, — a valódi katakombák az emberi test bélcsatornáit.«

Olvasó, kívánod-e, hogy gyomrosírnak használtassék? Ha nem, akkor vizsgálj meg gondosan mindazt, amimegeszel.

Kellogg J. H. dr.

A vallásos iratok nemzetközi kiadóhivatalában Hamburgban kapható:

Jézushoz vezető út.

White E. G.-től.

Ezen könyvecske egyszerű és érthető szavakkal elmondja Istennek az ember iránt való szeretetét, amelyet azáltal mutatott, hogy egyetlenegy fiát adta.

Ára füzve 1 K 20 f., kötve 1 K 80 f.

„AZ ARATÓ“

havi folyóirat.

Nyomatja és kiadja:

A vallásos iratok nemzetközi kiadóhivatala Hamburgban.

Felcélős szerkesztő: Huenergardt János F.

Előfizetési ára:

Egy egész évre	K 2.—
Egy fél évre	„ 1.—
Egyes példányok	„ —.20
Külföldre, egy egész évre	„ 2.50

Előfizetések

Huenergardt János F., Rákosszentmihály,
Rákóczy-utca 17. sz.

címre küldendők.